

17. juni 2020

Aftale om ekstraordinært løft af ledige

S, V, DF, RV, SF og EL er enige om en aftale, der bygger videre på den særskilte aftale, som S, V, DF, RV og K (aftalepartierne bag beskæftigelsesreformen) har indgået om at styrke opkvalificeringsindsatsen med knap 340 mio. kr.

Denne aftale giver et ekstra rygstød på 390 mio. kr. til at bringe det danske arbejdsmarked godt videre efter corona-krisen. Samlet set afsættes der 730 mio. kr. til nye opkvalificerings- og uddannelsesinitiativer.

Corona-krisen er ikke kun en sundhedskrise – det er også en økonomisk krise med store konsekvenser for mange mennesker og virksomheder. Corona-krisen har hårdt fat. Ikke kun i Danmark, men i hele verden. Virksomheder risikerer at lukke, og Danmark vil miste arbejdspladser.

Derfor er aftalepartierne enige om, at der skal sættes ind nu, så dem, der desværre har mistet eller vil miste jobbet under krisen, kan bruge nedgangstiden til at uddanne sig. Måltrettet uddannelse kan sikre bedre lønindkomst og jobmuligheder, og uddannelse kan ruste danskerne til de nye job, der opstår på kort og længere sigt.

Aftalepartierne er først og fremmest enige om at investere i uddannelse af ufaglærte, dimittender og iværksættere, som er særligt udsatte under corona-krisen. Det er en god investering at løfte flere fra ufaglært til faglært for virksomhederne, der får kvalificeret arbejdskraft, for den enkelte og for samfundet som helhed.

Aftalepartierne vil også ekstraordinært investere i korte erhvervsrettede kurser, så de mennesker, der mister deres job, hurtigt kan få de nødvendige kvalifikationer til at komme i arbejde igen. Korte kurser understøtter skift mellem brancher, der er ramt forskelligt af krisen, og sikrer fleksibel opkvalificering til de kompetencer, som bliver efterspurgt på det danske arbejdsmarked.

Den særskilte aftale, som denne aftale bygger videre på, indeholder initiativer om uddannelsesløft, voksenlærlingeordningen, jobrotation, erhvervsrettet opkvalificering og styrkede basale færdigheder.

Ret til en erhvervsuddannelse på 110 procent dagpenge i 2020-2021

Aftalepartierne er enige om at bygge videre på det justerede uddannelsesløft og styrke ordningen ekstraordinært i 2020 og 2021, så endnu flere ufaglærte og faglærte med forældet uddannelse får mulighed for at tage en erhvervsuddannelse.

- Fra 1. august 2020 og i 2021 får forsikrede ledige ret til at påbegynde en erhvervsuddannelse med 110 procent af deres hidtidige dagpengesats, hvis uddannelsen er inden for et område, hvor der er behov for arbejdskraft. For øvrige fag vil uddannelsen kunne påbegyndes med 80 pct. af den maksimale dagpengesats – sådan som reglerne er i dag – med mulighed for at låne op til 100 pct.

Suspendere positivlisten for beskæftigede i voksenlærlingeordningen

Aftalepartierne er enige om at give flere mulighed for i 2020-2021 at tage en erhvervsuddannelse gennem voksenlærlingeordningen. Det er aftalt at suspendere positivlisten for beskæftigede, så det er muligt at blive voksenlærling inden for alle fag, når der er en arbejdsgiver i den anden ende.

Ekstra løft af erhvervsrettede kurser

- Aftalepartierne er optagede af at sikre fleksibel omstilling til nye job og brancher, herunder digitale kompetencer. I 2021 hæves bevillingen til korte erhvervsrettede kurser fra de nuværende ca. 120 mio. kr. årligt til ca. 225 mio. kr.
- Som en del af den regionale pulje får ledige, som har en hensigtserklæring om ansættelse fra en arbejdsgiver, ret til at påbegynde et kursus i 2021.
- Fra 1. august 2020 og til udgangen af 2021 får forsikrede ledige ret til at påbegynde seks ugers jobrettet uddannelse fra første ledighedsdag på områder, hvor der er særligt gode jobmuligheder.

Desuden er der enighed om, at aftalepartierne i 2021 vil afsøge mulighederne for forenkling af de forskellige positivlister med kurser/uddannelser inden for mangelområder.

Fra 2020 kan ledige få kurser fra den regionale positivliste i eget RAR og som noget nyt i de tilstødende RAR.

Kompetenceløft til job i relation til Covid-19

Aftalepartierne er enige om, at der skal udvikles og tilbydes relevant formel efteruddannelse af kortere varighed inden for områder, hvor der er opstået et akut behov for arbejdskraft med særlige kompetencer i forbindelse med håndteringen af Covid-19. Det kan fx være inden for test, smittesporing, pleje, hygiejne, laboratorietechnik mv.

Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet og Justitsministeriet vil i samarbejde med relevante myndigheder, regioner, kommuner, efteruddannelsesudvalg og uddannelsesinstitutioner vurdere behovet for nye kurser og på den baggrund understøtte, at der udvikles og igangsættes relevant formel kort efteruddannelse.

Uddannelse efter fratrædelse

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen har igangsat et arbejde med at konkretisere en mulig model for udmøntning af parternes forslag fra OK20 om uddannelse efter fratrædelse.

Modellen vil belyse de økonomiske og beskæftigelsesmæssige konsekvenser af forslaget.

Aftalepartierne er desuden enige om i 2021 at afsøge potentialerne i en personlig uddannelseskonto til alle på det danske arbejdsmarked, herunder konsekvenserne for økonomi og arbejdsudbud. Arbejdet vil ske i dialog med arbejdsmarkedets parter.

Grøn omstilling og opkvalificering

Aftalepartierne er enige om, at der er behov for konkret at undersøge, om voksen- og efteruddannelsesindsatsen er rustet til den grønne omstilling. Det gælder også, om der er behov for særlige tiltag for at sikre, at Danmark har de rette kompetencer til at indfri klimaambitionerne. Derfor bliver der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som skal vurdere behovet for nye tiltag

til at styrke opkvalificering og efter- og videreuddannelse som led i at understøtte den grønne omstilling. Arbejdsgruppen vil afrapportere til forligskredsen i 2021.

Håndsrækning til dimittender

Aftalepartierne er enige om at hjælpe nyuddannede hurtigst muligt i job. For dimittender kan det være ekstra udfordrende at finde fodfæste på arbejdsmarkedet under krisen, fordi manglende erhvervs erfaring gør det svært at lande det første job. Aftalepartierne vil derfor udvide trainee-ordningen i 2020, så flere dimittender under krisen kan få en hurtig indsats målrettet job. Samtidig vil aftalepartierne forlænge trainee-ordningen frem til 1. juli 2022. Forløbene skal have fokus på jobskabelse i små og mellemstore virksomheder.

Lige adgang til certifikatkurser i AMU

Der er endvidere enighed om, at personer med en uddannelse, der er over faglært niveau, skal have adgang til certifikatkurser i AMU på ordinære vilkår i 2020 og 2021. Når personer med en videregående uddannelse ønsker at gennemføre et certifikatkursus, skal der således kun betales almindelig og ikke fuld deltagerbetaling i 2020 og 2021.

Graduate-programmer til nyuddannede

Aftalepartierne er enige om at afsætte 10 mio. kr. i 2021 til graduate-programmer, der skal sluse nyuddannede kvalificerede ledige ind i små- og mellemstore virksomheder. Arbejdet med at udforme puljen igangsættes i 2020.

Større virksomheder har gode erfaringer med sidemandsoplæring i graduate-programmer, som giver nyuddannede specifikke kompetencer til at varetage konkrete job. Aftalepartierne giver nu også små og mellemstore virksomheder mulighed for tilsvarende at iværksætte graduate-programmer, der kan komme dimittender til gode.

Kompetenceløft til iværksættere

Aftalepartierne reserverer 5 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. i 2021 til en pulje, der skal sikre opkvalificering af iværksættere, hvor der er behov. Den endelige udmøntning af puljen vil blive drøftet med aftalepartierne senest i september. Puljen vil være målrettet en bred gruppe af iværksættere, der mangler ny viden til at udvikle deres virksomhed.

Aftalen skal have hurtig effekt til gavn for de ledige

Aftalepartierne er enige om, at initiativ om 110 pct. dagpengesats for uddannelsesløft inden for mangelområder skal ændres ved lov med ikrafttrædelse 1. august 2020. Aftalepartierne er således enige om, at lovforslaget skal hastebehandles i Folketinget.

Aftalen har karakter af en stemmeaftale og udgør ikke en udvidelse af det gældende forlig bag beskæftigelsesreformen.

Der er enighed om at evaluere den regionale pulje og forsøg om 110 pct. dagpengesats for uddannelsesløft inden for mangelområder.

Aftalepartierne vil senere få forelagt en samlet status for implementeringen af aftalen.

Af bilag 1 fremgår økonomi for aftale om ekstraordinært løft af ledige. Af bilag 2 fremgår samlet økonomi for hhv. aftale om ekstraordinært løft af ledige og aftale om styrket opkvalificering.

Bilag 1. Økonomi for Aftale om ekstraordinært løft af ledige

Økonomi for aftale mellem S, V, DF, RV, SF og EL, juni 2020					
Økonomi (mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	Varig
Ret til en erhvervsuddannelse på 110 procent dagpenge (i alt)	31	91	35	5	0
Suspendere positivlisten for beskæftigede i voksenlærlingeordningen (i alt)	7	24	17	0	0
Ekstra løft af erhvervsrettede kurser (i alt)	3	113	0	0	0
Samle og styrke ordninger for korte erhvervsrettede kurser	-	107	0	0	0
6 ugers jobrettet uddannelse fra første ledighedsdag	3	6	0	0	0
Håndsrækning til dimittender (i alt)	8	12	0	0	0
Lige adgang til certifikatkurser i AMU (i alt)	4	11	0	0	0
Graduate-programmer til nyuddannede (i alt)	0	10	0	0	0
Kompetenceløft til iværksættere (i alt)	5	15	0	0	0
Aftalen totalt	57	276	52	5	0

NB: Pga. afrunding er der tilfælde, hvor summen ikke passer med totalen.

Bilag 2. Samlet økonomi for Aftale om ekstraordinært løft af ledige og Aftale om styrket opkvalificering

Samlet økonomi for de to aftaler					
Økonomi (mio. kr.)	2020	2021	2022	2023	Varig
Ret til en erhvervsuddannelse på 110 procent dagpenge (i alt)	31	91	35	5	0
Et justeret uddannelsesløft (i alt)	31	35	29	29	57
Uddannelsesløftspuljen (varige tiltag)	9	27	29	29	57
Uddannelsesambassadører i a-kasser og jobcentre	22	8	0	0	0
Faglært gennem voksenlærlingeordningen (i alt)	8	28	20	0	0
Suspendere positivlisten for beskæftigede i voksenlærlingeordningen (i alt)	7	24	17	0	0
Faglært som jobrotation (i alt)	0	5	9	5	0
Ekstra løft af erhvervsrettede kurser (i alt)	3	113	0	0	0
Samle og styrke ordninger for korte erhvervsrettede kurser i 2021	-	107	0	0	0
6 ugers jobrettet uddannelse fra første ledighedsdag (udvalgte kurser undtages karens)	3	6	0	0	0
Vi samler, styrker og forenkler ordninger for erhvervsrettede kurser (i alt)	88	8	3	3	0
Samle og styrke ordninger for erhvervsrettede kurser i 2020	57	0	0	0	0
Rekruttering til corona-job (VEU-koordinatorer)	3	5	0	0	0
Udvidelse af varslingspuljen	25	0	0	0	0
Rekruttering til Femern Bælt-forbindelsen	3	3	3	3	0
Håndsrækning til dimittender (i alt)	8	12	0	0	0
Lige adgang til certifikatkurser i AMU (i alt)	4	11	0	0	0
Graduate-programmer til nyuddannede (i alt)	0	10	0	0	0
Kompetenceløft til iværksættere (i alt)	5	15	0	0	0
Styrke basale færdigheder for ledige og beskæftigede (i alt)	15	0	0	0	0
Grundlæggende it- og engelskkompetencer til flere (i alt)	8	15	0	0	0
De to aftaler totalt	207	367	113	41	57

NB: Pga. afrunding er der tilfælde, hvor summen ikke passer med totalen.